„Děti se musí cítit ve škole dobře," říká Iveta Němečková

05.02.2020

Do funkce vedoucí odboru školství úřadu Prahy 3 nastoupila Iveta Němečková relativně nedávno. Přesto si už stihla ujasnit priority pro nejbližší období.

Dá se po tak krátké době odhadnout, jaká je úroveň školství na Trojce?
Mateřské a základní školy v Praze 3 jsou na dobré úrovni, postupují podle promyšlených vzdělávacích programů a pedagogové i správní zaměstnanci a ředitelé škol se o vzdělávání a prostory starají s péčí a zaujetím. V této chvíli po necelých dvou měsících ve funkci bych se ještě nějakého konkrétního hodnocení nerada dopouštěla. Ze zpráv České školní inspekce a z ohlasů rodičů i zájmu o konkrétní školy mám zatím příznivý dojem. Na druhou stranu jsem již zaznamenala velmi konstruktivní podněty, které ukazují potřebu podpořit školy v rozvoji moderních forem vzdělávání.

S kolika řediteli škol jste se stačila zatím sejít a které problémy jste museli spolu řešit?
Jsem velmi ráda, že se mi podařilo sejít se většinou s ředitelů a ředitelek mateřských a základních škol k neformální diskusi již v prosinci minulého roku a na společné poradě velmi brzy po té. Za krátkou dobu mého působení na Praze 3 se mi zatím podařilo navštívit tři základní školy, ale osobních setkání s jednotlivými řediteli bylo pochopitelně mnohem více. Co jsme společně řešili? Ve třech základních školách proběhla těsně před mým nástupem návštěva týmu České školní inspekce a probírali jsme spolu s řediteli její výstupy, ocenění a doporučení k rozvoji. Sama jsem ocenila, že v konkrétních případech učitelé využívali metody, které děti motivovaly k přemýšlení, vzájemné spolupráci a hodiny měly „jiskru". Mluvili jsme také o kapacitě v základních a mateřských školách, která se velmi rychle naplňuje, o projektech, které ve vztahu k výuce realizují, o problémech s nedostatkem pedagogů ve školách, který se projevuje celorepublikově a potýkají se s ním i základní a mateřské školy v Praze 3.

Co vás nejvíce potěšilo, naopak co by se mělo zlepšit?
Velmi mě potěšilo, že na školách, které jsem navštívila, pedagogy a správní zaměstnance jejich práce zajímá a zaměřují se na to, aby se děti ve škole cítily dobře a měly dobré podmínky pro svůj osobnostní i

vzdělávací rozvoj. To je velmi dobrý základ pro jakoukoliv další práci a systematický rozvoj škol.

Myslím si, že vzdělávání by se mělo zlepšovat stále a plynule všude, tedy i na Trojce. Na každé ze škol nastoupil vlastní vzdělávací trend, a tím se posouvají z hlediska metod, forem, podmínek a vybavení školy svým tempem. Takže bychom mohli diskutovat o každé ze 17 mateřských a 10 základních škol zvlášť. Pokusím se trochu zobecňovat a vytáhnout některá témata, která jsou pro rozvoj vzdělávání důležitá.

Všimla jsem si, že tématem škol Prahy 3 by mohla být individualizace vzdělávání (vytváření podmínek pro maximální rozvoj podle možností každého dítěte) a rozvíjení sebehodnocení žáků a jejich vlastní hodnocení své či skupinové práce. Bude potřeba pracovat také na systematickém rozvoji výuky cizích jazyků, podpoře učitelů a ředitelů škol z hlediska práce se třídou, kde jsou využívána podpůrná opatření pro žáky a celkově pomoci vedení škol, aby se mohli věnovat především pedagogice a rozvoji školy z hlediska výuky.

Jak přistupuje Trojka ke školení svých učitelů?
To je různé. Někteří ředitelé/ředitelky mají opravdu skvěle promyšlený postup jak a v čem posilovat kompetence svých učitelů. Vychází přitom z celkového konceptu školy a nastavení cílů, kam chce škola jít a čeho dosáhnout. Organizují vzdělávání učitelů pro celé sborovny, hledají moderní prvky a metody práce ve třídě, které chtějí postupně rozprostřít do všech vyučovacích hodin. Takový přístup se mi líbí, je efektivní a podporuje odborný růst školy jako celku.

Jiné školy volí postup při dalším vzdělávání učitelů odlišný a témata a styl dalšího vzdělávání si jednotliví učitelé volí víceméně sami podle svých preferencí a zájmů. I to má své kouzlo, každý z učitelů vychází z vlastních potřeb tak, jak je vnímá z hlediska profesního rozvoje. Nejvýhodnější je zřejmě kombinace obou přístupů. Podpořit rozvoj efektivního odborného vzdělávání učitelů v souladu se strategií rozvoje školy a strategií rozvoje vzdělávání městské části jako zřizovatele, je jedním z mých cílů, se kterým jsem na Prahu 3 přišla.

Které oblasti je nutné u nás nejvíce podporovat? A proč?
K tématům rozvoje pedagogiky a modernizace vzdělávání, které považuji za nejdůležitější, jsem se celkem dost vyjadřovala v předchozích odpovědích, vrátím se k zajištění učitelů, asistentů pedagoga a nepedagogických zaměstnanců škol.

Vytváření dobrých podmínek pro zaměstnance škol vnímám jako cestu, jak stabilizovat tým v jednotlivých školách. Velmi prospěje pomoc obce při zajišťování nájemního ubytování učitelům a zaměstnancům škol. Při výběru konkrétního pracoviště pak vyhledávají zájemci o práci ve školství ty školy, které jsou podporující a mají dobrou atmosféru, poskytují mladým začínajícím učitelům odbornou podporu a také jim umožňují realizovat jejich profesní představy a projekty. V této oblasti bych ráda poskytovala školám podporu.

Sama jste zkušenou pedagožkou, učila jste i na Základní škole na Havlíčkově náměstí, která se dnes nachází v Cimburkově ulici. Jak vzpomínáte na léta strávená za katedrou?
Vždy jsem moc ráda učila. A těžko jsem se s pozicí učitelky loučila. Je to už poměrně dávno, kdy jsem se rozhodla zjistit, jak se dá pracovat na rozvoji potenciálu dětí v mateřské škole. Odešla jsem z pozice učitelky – speciální pedagožky na prvním stupni základní školy a začala pracovat jako ředitelka mateřské školy, kde se začínal realizovat program Začít spolu. To bylo hodně zajímavé – vzdělávací program umožňoval pracovat s celou třídou dětí a přitom poskytovat individuální podmínky pro každé dítě. Líbilo se mi to tak moc, že jsem postupně víc pracovala jako lektorka v tomto programu a začala pomáhat dalším mateřským a základním školám, které se pro program Začít spolu či jiné inovace výuky rozhodly. Věnuji se dlouhodobě školství a jeho rozvoji na různých pracovních pozicích a už jsem se do třídy k práci učitelky vlastně nevrátila. Ty momenty, kdy jsem odcházela od práce s dětmi k dalším úkolům, ty si pamatuji. Učila jsem opravdu moc ráda.

Na druhou stranu i proto vím, že některé důležité životní dovednosti takto naučit nelze. A právě ty dovednosti, které budou naše děti určitě hodně potřebovat – spolupráce, práce v týmu, sociální dovednosti, vyhodnocování potřeb vlastních a potřeb ostatních apod. Pokud je inkluzívní vzdělávání dobře pojato, přináší všem žákům výhody i ve způsobu výuky. Pokud vede cesta přes individualizaci a respektování stylů učení a preferovaného způsobu uchopování vědomostí a dovedností u všech žáků ve třídě, je to dobrý způsob pro rozvoj potenciálu každého dítěte a žáka ve třídě.

Ředitelé nebo i učitelé si někdy stěžují, že jsou zbytečně zaměstnáváni byrokratickou administrativou. Máte taky takový pocit?
Stručně řečeno – určitě to tak je. Práce ředitele školy je velmi rozsáhlá co spektra činností, které vykonává. Ve školství není mnoho administrativních zaměstnanců, neboť to rozpočet školy příliš neumožňuje. Ředitel školy tak dělá personalistiku kromě mezd, technika, administrátora veřejných zakázek při pracích na údržbě školy, připravuje smlouvy, zpracovává velké množství výkazů ve vztahu k žákům, učitelům, mzdám, rozpočtům nákladů, ke zřizovateli. Zpracovává projekty a žádá o dotace na jejich realizaci, často je i administruje a vede.

Jeho hlavní úlohou by mělo být především odborné vedení školy z hlediska pedagogiky, způsobů a kvality vzdělávání. Vážím si těch ředitelů, kteří rozvoji školy z hlediska kvality vzdělávání věnují větší část svého pracovního úsilí, než veškerým výše naznačeným správním činnostem. V tomto ohledu bych si moc přála, aby měli ředitelé větší prostor pro delegování a rozdělení povinností spojených s chodem školy a měli finanční zdroje pro zaměstnávání administrativních pracovníků v potřebném objemu.